

Yieth ku γααc yic

Athör lëk γααc γααc dhël cī lōg raan γααc Yothralia teem

Ye nen bī ya dhuök wëüu?

Na lej kē wäac kē ca γααc yic, ka dukän ka γααc yin thin a bī gäm awër, dhuök wëüu, kē cē riäak guiir wälä loikä kuat kē dëd bī 'cuööt'. Yin a bē cuööt tē cīt tēn kē wäac.

Ye kã cē wäac yindä bē cök?

A cē riäak.

Yin a lej riel ba kē cē riäak dhuk, rin ye kuat kē γεεc dhiel yaac ka la cök.

Kē γααc ee ya kē cē riäak tē:

- Cī yen kē deen looi yeen ye looi – cēmēn, makan diēen tuuc ayup a ce ayup tuöoc
- Lej yen aḡäap – cēmēn, kē ye makana diēen tuuc ayup dōm a cē gua bēn duααny
- Kēc ye ḡiεc thöl luon de yic – cēmēn, makan diēen tuuc ayup a lej kē ce ye ḡuēēt kōu
- Yen kē räi kαc – cēmēn, mac ee tēny bei makana diēen tuuc ayup yic
- Yen gua riäak – cēmēn, makan diēen tuuc ayup a cē gua bēn riäak ka kēc pēy ka diäk tuööm.

Lōg a kēc yī pät ba kē ca γααc dhuk tē:

- Cī dukän yī lëk (wälä tē cī lëk nöök) biäk kã wäac ka yī kēc gua γααc
- Cīn kē duun γααc kaḡ caath dukän ku yin a kēc kē cē wäac yök ku ee kēn ba dhiel tiḡ
- Cīn kädäḡ bēn 'kuöc la luööi', wälä
- Cīn kädäḡ bēn la luööi kaam bär yic.

A jal piac yök lön rec yen ka ca kaḡ luööi.

Kē cē riäak a lëu ba dhuk cokalön:

- cīn ye ceḡ wälä ca luui yeen,
- cīn waraak keen lueel nuël bei, wälä
- cīn ye bēëy bei kuöth deen γεεn yic.

Lubo a ca γααc ku ceḡ nīn lik, ku jpl lä ka laak lök tueḡ, ka kiēn de go waany ku tē deen ye lök yeen a ca dhiel buααth yic.

A cē thōḡ ke kē cē nyuααth.

Na γααc kädäḡ kã dhöḡḡ ke kē cē nyuααth, ka yeen nhom a dhil thōḡ ke kē wäär cē nyuααth. Na cē kē ca γααc thōḡ ke kē cē nyuααth, rëk ḡuöt yin kēc rot cak nök γααc, ka wēt a cī lōḡ teem bē yī dhiel dhuök wëüu ku.

Thöoc a ca tuöc kã thōḡ alanh cē nyuααth, kun a wēn le yēēt, ka kiēn de a cē thok bēn loi.

A cē thōḡ ke kēn cē caal.

Kē γααc a dhil thōḡ ke kēn cē caal (cēmēn, kē cē lueel kōc wälä kē caal TV nyin). Na looi thok aḡey rëk ḡuöt yin a kēc rot cak nök γααc, ka wēt a cī lōḡ teem bē yī dhiel dhuök wëüu.

ḡḡḡ wëüu a ca γααc rin cī ye lueel athörγααc yic a lä ka cē looi 'biöök'. Na wēn la yēēt baai, ka yök cē looi alööt.

A ce luui tē mēn cī raan γεεc luël yeen.

Yin a lëu ba kädäḡ dhuk tē cī yen ye luui tē mēn cī raan γεεc luël yeen.

Thää a ca γααc, ku ee cī raan γεεc lueel alä ka lëu ba rony piü yic ke yeen – ku na wēn la ceḡ wīir, go thiäḡ piü.

A ce kē diēen ca lueel looi.

Yin a lëu ba kē ca γααc dhuk tē cī yen kē duun ka ca lbc bay a looi ye looi tē:

- ka yī kēc gua γααc, cīn kē wic bay a looi lëk raan γεεc, ku
- cīn lëk raan γεεc Kuany cök wäär γααc yin.

Ee ca lëk raan γεεc alä yen a wic thurumbil yöc riäi. Go raan γεεc ya jal yöc thurumbil, ku lëk γεεn alä ka bē riäi ya la yöc. Ye kööl tööḡ wēn yen a cē athör lëk biäk thurumbil bēn kueen ku yök ka cē ḡöt alä thurumbil kēn a cīn riel yöc yen kuat riäi.

Yen a cē ya nhom ben waar.

Dukän a cī lëu bī dhuök wëüu tē yen wër path yen cīn yī nhom ben waar. Kekädäḡ, dukään kök aa lej lööḡ keen mac wël kααc cē ke nhiim ben waar, a lëu bī yī wër dëd wälä a lëu bē yī gäm athör cī wëüu gät thin rin cīn kã ca γααc ku 'war yī nhom'.

Yen a cīn anyuth ë γααc.

Yin a dhil wēt nyuααth lön γααc yin kädäḡ tēn dukän dhuk yin ye thin. Na ciēn anyuth ka γααc yin wëüu yär, ka yī nyooth kã cīt kaka:

- akuēn ë kan amudho
- wēt cē mat bē kädäḡ γααc awuluith
- kēn wēt nyuααth lön cī γααc looi töu teleḡun yic wälä tēu lökayukar.

Athör ë Lëk

Ee gëm ɣɛɛn ka ye miɔc.

Kɔɔc cɛ ɣɔc miɔc aa lej yith bɛ ke dhuɔk wɛɛu ken tɛ mɛn kɔɔc ke ɣɔɔc nhiim – ku kɛ ba dhuk a dhil ya kɛ muk yin anyuth ɛ ɣɔɔc. Tij wɛt cɛ lueel nhial.

Ee yaac ka dhoɣ wei.

Yin a lej yic bɛ yi dhuɔk tɛ ɣɔɔc kɛ dhoɣ wei tɛ mɛn lej yin yic bɛ yi dhuɔk wɛɛu tɛ ɣɔɔc yin kɛ cɛ dhoɣ wei. Ku ee yen wɛt ci lɔɣ ye teem bɛ raan kɔɔc ɣɔɔc ci ye lɛk ‘kɛ dhoɣ wei aa ce dhuk’ dukɛn yic.

Kekɛdɛɣ, yin a cɛ bɛ dhuɔk wɛɛu tɛ ɣɔɔc yin kɛdɛɣ ka yi cɛ lɛk kɛ wɛɛc thin, wɛlɛ tɛ lej yen guɔp kɛn ba gua tij – cɛmɛn, tɛ lej yen kɛ cɛ nuɛt lubo kɔu ka lɛk kɔc lon ‘dhoɣ lubo wei – rin ci ye kuɔc kɔɔc.’

Kɛ ye dhuɔɣ wei a lej yiic kɛ cɛt:

- kɛ ci wɛɛu dhuɔk nhiim piny
- kɛ wɛɛl thook ci kek guɔɔr
- kɛ ɣɔc tɛn raan ke looi.

Ee yaac ka cɛ kaɣ ceɣ.

Dukɛn yic: cɔkɛlon ɣɔɔc yin kɛdɛɣ ka cɛ kaɣ ceɣ ka yin a lɛu bɛ yi dhuɔk wɛɛu cɛmɛn raan ɣɔɔc kɛn yam, kekɛdɛɣ, yin a dhil run ci kɛdɛɣ ceɣ dhiel tak yiic, wɛɛu ke ɣɔc ye yiin ku tɛn ka rɛɛr yen thin kaam ka ɣɔc ye yiin.

Tɛn raan: Kɛ ɣɔc tɛn raan a ci lɛu ba dhuk, a ci lɛu ba waar ku a ci lɛu bɛ guir (cɛmɛn ka ɣɔɔc wei tɛ thiɔk baai thok wɛlɛ kɛ caal).

Ee yaac lɔkayukar.

Na ɣɔc tɛn raan lui tajiir lɔkayukar baai Yothralia, ka yin a thɔɣ ke raan ɣɔɔc dukɛn yic – tɛ ci yen ye kɛ ɣɔc tɛn raan path. Tij wɛt cɛ lueel nhial.

Lɔɣ a cɛ wɛt teem bɛ ya dhiel cuɔɔt. Bɛ wɛɛu cɛ dhuɔk ɣɛɛn, bɛ kɛ diɛ guir, wɛlɛ bɛ ya gɛm dɛ?

A lɛu bɛ luɔɣy tɛn cɛt tɛn kɛ ca ɣɔɔc:

A dɛt – a cɛ rot guir, wɛlɛ bɛ kaam bɛr yic nyaai wɛlɛ a ril yic bɛ guir.

A lɛu ba:

- kɛ ca ɣɔɔc dhuk ku cɔl rot a gɛm wɛɛu wɛlɛ ku cɔl rot a gɛm dɛd, wɛlɛ
- kɛ ca ɣɔɔc muk ku cɔl rot a dhuk wɛɛu abɛk rin ci kɛdɛɣ ya kɛ cɛ riɛɛk.

A koor – a lɛu bɛ guir kaam cek yic.

Yin a dhil dukɛn cɔl a kɔɣ kɛdɛɣ guir. A lɛu bɛk tak bɛk yi dhuɔk wɛɛu, guir wɛlɛ bɛk dɛ lɔɔk nyien de. Na wɛc kɔɔc dukɛn bɛk kɛdɛɣ guir, ka bɛ ya luɔn den bɛk dhuɔk kɔɔc ke loi yeen (ku ye kek jam ke keek).

Na kɛc kɔɔc dukɛn kɛdɛɣ lac la dhuk wɛlɛ jɛykɛ guir, ka yin a lɛu ba:

- kɛdɛɣ dhuk ku cɔl rot cɔl rot a dhuk wɛɛu wɛlɛ cɔl rot a gɛm dɛd, wɛlɛ
- kɛdɛɣ cɔl a guir raan dɛ cɔl kɔɔc dukɛn aa dhuk yiin wɛɛu ci ye guir.

0285FT 2012

Na wɛc lɛk, ka yi tuum yi thok ke kɔɔc ɛ wɛl kɔɔc ɣɔɔc tɔu akeunhom.

Na wɛc bɛ yi waar thok ka yi yup 13 14 50 (cɔl rot a cɔl raan bi bɛn waar thok)

Australian Capital Territory

Office of Regulatory Services T. (02) 6207 0400

New South Wales

NSW Fair Trading T. 13 32 20

Northern Territory

Office of Consumer Affairs T. (02) 6207 3000

Queensland

Office of Fair Trading T. 13 QGOV (13 74 68)

South Australia

Consumer & Business Services T. 13 18 82

Tasmania

Office of Consumer Affairs & Fair Trading T. 1300 654 499

Victoria

Consumer Affairs Victoria T. 1300 55 81 81

Western Australia

Department of Commerce T. 1300 30 40 54

Bɛɛny ɛ Wɛl ɛ Wɛɛr ku Wɛl ɛ Raan ɣɔɔc baai Yothralia a lej lon baai ebɛn bi yen wɛɛr cɔl a njic looi, ku kɔc a njic ɣɔɔc ku tiit kɔɔc ɣɔɔc 1300 302 502.